

Bijlage bij Collegevoorstel 'Vorbereidingsbesluit staalslakken en grondstabilisatie':

Voor de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland en Zandvoort.

Maatwerkregel meldplicht staalslakken en grondstabilisatie

De Nota bodembeheer deelnemende gemeenten Omgevingsdienst IJmond stelt voor in het omgevingsplan een maatwerkregel meldplicht staalslakken en grondstabilisatie op te nemen. Voorwaarde: Deze regel geldt pas op het moment dat deze is opgenomen in het definitief omgevingsplan van de gemeente en is opgenomen in het DSO. Zie: [Nota bodembeheer Deelnemende gemeenten Omgevingsdienst IJmond | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)

Beperkte mogelijkheden controles toepassingen staalslakken

Voor risicovolle bouwstoffen is in de wet op grond van overgangsrecht een verplichting opgenomen voor het isoleren, beheersen en controleren (IBC) van de bouwstof om risico's voor het milieu tegen te gaan.

Staalslakken zijn volgens de wetgeving geen IBC-bouwstoffen. Dit betekent dat er geen wettelijke verplichting voor isoleren, beheersen en controleren bestaat. Ook is er geen meldplicht bij het bevoegd gezag. Hierdoor is de mogelijkheid tot controle op de gestelde toepassingsvoorwaarden van de producent zeer beperkt. Bron: Signaalrapportage ILT en RIVM staalslakken, 19 april 2023: [Kamerbrief bij signaalrapportage ILT en RIVM rapport staalslakken | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#) en [Milieuhygiënische kwaliteit LD-staalslakken | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

Omgevingswet en omgevingsplan

Op grond van artikel 4.1 en 4.6 Omgevingswet kunnen maatwerkregels in een omgevingsplan worden opgenomen. Het gaat dan om algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving. Het op of in de bodem toepassen van bouwstoffen is in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) als milieubelastende activiteit aangewezen (artikel 3.48). Artikel 2.14 Bal maakt het mogelijk in een maatwerkregel een aanvullend verbod op te nemen om zonder een voorafgaande melding een activiteit te verrichten.

Geen onderdeel omgevingsplan

In het Besluit bodemkwaliteit (ook geldend vanaf 1 januari 2024) ontbreekt een meldplicht voor de toepassing van staalslakken, zie boven. De Nota bodembeheer is in 2023 vastgesteld en bevat een voorbehoud voor een meldplicht. Zie boven. Van rechtswege maakt de meldplicht geen onderdeel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Zie o.a.: [Bestaand gemeentelijk beleid onder de Omgevingswet | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#) en [Transitie van de Nota bodembeheer naar de Omgevingswet | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

Vorbereidingsbesluit

Artikel 4.14 Omgevingswet maakt het mogelijk een voorbereidingsbesluit te nemen. Het voorbereidingsbesluit wijzigt het omgevingsplan met voorbeschermingsregels en er geldt geen voorgeschreven voorbereidingsprocedure. Tegen een voorbereidingsbesluit is geen bezwaar en beroep mogelijk. Dit volgt uit artikel 1 van bijlage 2 bij de Algemene wet bestuursrecht (Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak). Bron: [Procedure, bekendmaking en rechtsbescherming voorbereidingsbesluit | Informatiepunt Leefomgeving \(iplo.nl\)](#)

De meldplicht voorafgaande aan toepassingen, gekoppeld aan een verbod, gaat dan gelden. De inhoud van voorbereidingsbesluiten wordt opgenomen in DSO. Als de bevoegdheid door de Raad niet is gedelegeerd aan het college, dan neemt de Raad het voorbereidingsbesluit.

De regels vervallen na een jaar en zes maanden als daarvoor het omgevingsplan niet is gewijzigd (het wijzigingsbesluit niet is bekendgemaakt). Het voorbereidingsbesluit is tijdelijk van kracht. Voor het vervallen kan het omgevingsplan worden gewijzigd met een maatwerkregel.

Verschil meldplicht en informatieplicht en toezicht/handhaving

In het omgevingsplan kan een verbod worden opgenomen om zonder voorafgaande melding een activiteit te verrichten (artikel 4.4 Omgevingswet). Zonder een melding, kan de activiteit dan niet worden uitgevoerd en kan handhavend worden opgetreden. Het niet voldoen aan de meldplicht kan bijvoorbeeld ertoe leiden dat de activiteit wordt stilgelegd. Deze meldplicht verschilt van een informatieplicht waarbij aan het bevoegd gezag informatie wordt aangeleverd. Handhaving van de informatieplicht vindt dan plaats op het feit dat de gegevens er niet zijn, niet op het onrechtmatig starten van de activiteit.

Landelijk onderzoek

Landelijk wordt gewerkt aan een herijking van de bodemregelgeving. Medio 2025 wordt door het Rijk bekeken welke aanpassingen van regelgeving nodig zijn. Ook een vergunningplicht of meldplicht voor staalslakken wordt onderzocht.

In de brief van 11 april 2024 (IENW/BSK-2024/97656) wordt een landelijke informatieplicht aangekondigd via een wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Mogelijk treedt deze in werking op 1 januari 2026 (bron: Debat Commissie voor Infrastructuur en Waterstaat 11 september 2024). Ook worden handelingsperspectieven in het kader van de herijking voor staalslakken én andere secundaire bouwstoffen verder onderzocht. Het gaat dan om een specifiekere invulling van toepassingseisen; eisen t.a.v. de periode na oplevering van het werk; landelijke registratie van toepassingslocaties. Dit om het toezicht en handhaving te versterken. De aanpassing van het Bal neemt mogelijk 1.5 jaar in beslag, maar kan ook langer duren.

Omgevingsverordening en waterschapverordening

De Omgevingsverordening NH2022 bevat geen instructieregels of meldplicht voor staalslakken en grondstabilisatie. Verordeningen van waterschappen kunnen voor lozingen op aangewezen oppervlaktewaterlichamen regels bevatten. Zie bijvoorbeeld de Waterschap verordening de Rijnlandse Keur die emissiegrenswaarden bevat voor inerte goederen (bouwstoffen als bedoeld in Paragraaf in paragraaf 4.123 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Zie: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR702806#chp_3

Omgevingsdienst IJmond heeft Provincie Noord-Holland gevraagd te verkennen welke voorschriften er voor de toepassing van staalslakken in de omgevingsverordening zijn op nemen om de leefomgeving te beschermen. Ook is voorgesteld om in ieder geval in de omgevingsverordening een verbod op te nemen om staalslakken toe

te passen in waterwingebieden. (Zienswijze ontwerp derde herziening Omgevingsverordening NH2022; 25 juli 2024)

Uitvoering ODIJ en basistakenpakket

De beoordeling van de meldingen en (toekomstige) informatieverplichtingen en het toezicht en handhaving is basistakenpakket dat door ODIJ wordt uitgevoerd. Het gaat om een bevoegdheid van burgemeester en wethouders (artikel 4.8 en 18.2 Omgevingswet). Voor de behandeling van toepassingen staalslakken en grondstabilisatie bij complexe bedrijven en andere locaties met zware categorie milieubelastende activiteiten maken Omgevingsdienst IJmond en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) afspraken. Dit vergt nader onderzoek. Omstandigheden van het geval (functioneel ondersteunende activiteiten) kunnen dan bijvoorbeeld een rol kunnen spelen wie bevoegd gezag zal zijn.